

Kraftsituasjonen i Møre og Romsdal

Et eksempel på at energiloven kommer til kort i praksis

Alf Reistad

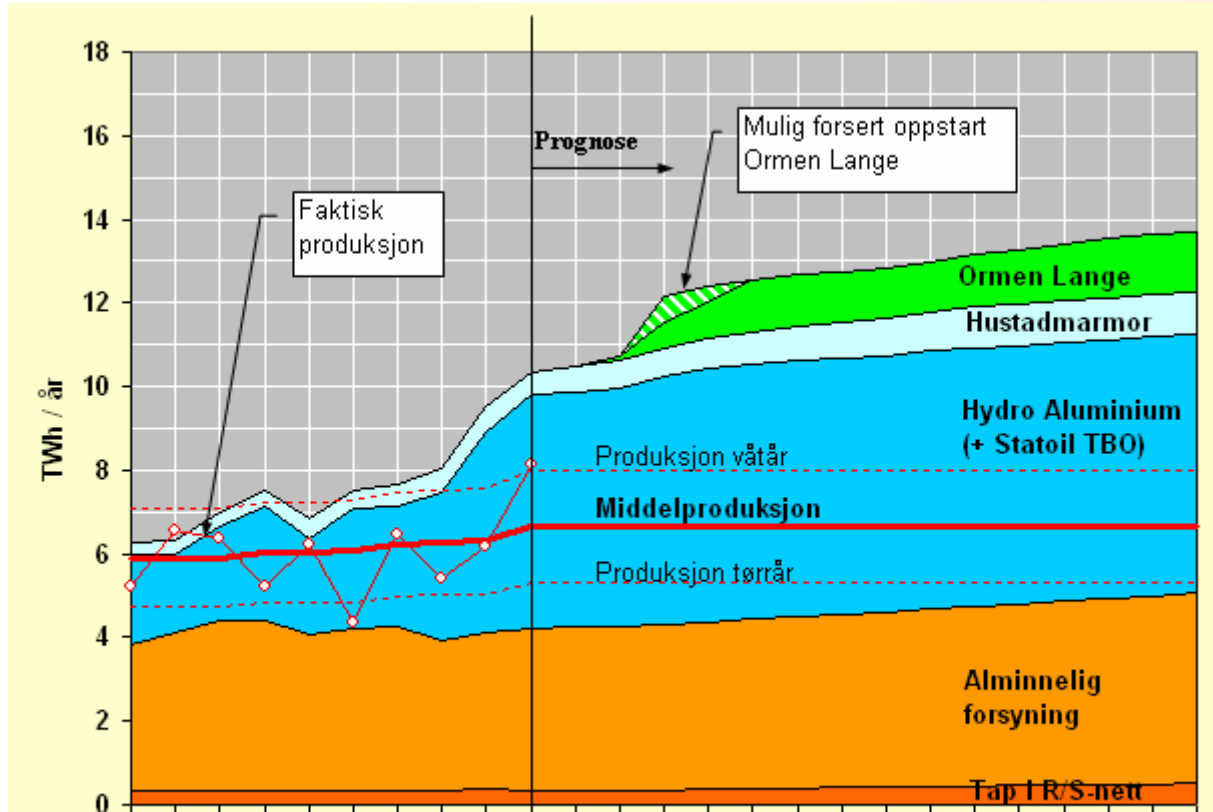
Daglig leder i Industrikraft Møre

Høring energiloven 13.11. 2007

INDUSTRIKRAFT MØRE

Kraftprognosen for M&R - 2006

En lenge varslet "krise"

Statnett fastslo tidlig at dagens kraftsystem ikke kunne betjene etterspørselen og at lokal produksjon var den beste løsningen.

Hvordan endte vi opp med å innrette oss?

NETTSIKKER. Statnett skal bruke

Krafttak til 19 milliarder kroner

STJØRDAL: De neste årene skal Statnett investere 19 milliarder kroner i det norske kraftnettet. Regningen blir sendt til hver og én av oss over nettleien.

Informasjonsdirektør Tor Inge Akselsen bekrefter at Statnetti løpet av få uker sender inn konsesjonsøknad på den mye omtalte kraftlinjen fra Fardal i Sogn og Fiordane over

dratil å dekke det store underskuddet på kraft knyttet til Ormen Lange på Aukra. Akselsen tror at linjen vil stå ferdig høsten 2011.

- Denne linjen er svært viktig for en tilfredsstillende forsyningssikkerhet i dette området, sier han.

13 av de 19 milliardene skal brukes til utbygging av nytt nett.

inn tiltak for en halv milliard kroner for å styrke nettet i området.

Samlet gjør dette at Statnett mener at Midt-Norge kan få en importkapasitet på mellom 10 og 12 TWh. Det er på omtrent samme nivå som underdekningen i området kan være i spesielt tørre år. I tillegg bruker Statnett milliarder på to mobile gass-

med det som vil være situasjonen ellers i landet.

Statnett skal nå evaluere ordningene med opsjoner på kraft fra kraftkrevende industri som ble inngått ifjor. På grunn av den gunstige utviklingen i kraftbalansen er ikke denne blitt tatt i bruk.

Statnett skal også evaluere ordningen med eget prisområ-

7-10 milliarder til:

- Linjebygging/-forsterkning
- Energiopsjonsordning i Forbruk
- Reservekraftanlegg

gir ikke én ekstra kWh i permanent kapasitet!

Paradoksene

NÆRING Romsdals Budstikke ■ Fredag 17. august 2007 11

– Statnett må betale

Fungerende ordfører: Bernhard Riksfjord.
FOTO: BIRGER BRUNVOLL

Støre investeringer: Det planlagte mobile gasskraftverket på Nyhamna (bildet) krever investeringer på 40–50 millioner kroner bare til vann og avløp.
FOTO: STATNETT

Fungerende Aukra-ordfører Bernhard Riksfjord (A) slår fast at Statnett må ta mangemillionerskostnadene til vann, avløp og veg ved det mobile gasskraftverket på Nyhamna.

Utbyggingsavtale. – Det må utarbeides en utbyggingsavtale mellom Aukra kommune og Statnett, der hovedpunktene vil være tilbake som må leveres for at reservekraftverket skal kunne bygges og drives. Det er enighet om å sette ned ei arbeidsgruppe med representanter fra Aukra kommune og Statnett, som skal være ferdig innen utgangen av september. Politisk behandling kan bli i ok-

get til utbyggingsavtale mellom partene, sier Bernhard Riksfjord.

Reagerer. Bernhard Riksfjord, som i disse dager tromer på ordførerkontoret i kommunehuset på Falkhytten i Aukra, reagerer på påstandene fra tidligere førerordfører og nåværende kommunestyrerepresentant Ragnar Valles (Sp) påstander om at «Aukra

Samfunnet ender opp med løsninger ingen vil si er gode:

- Utslippssøknaden for reservekraftverkene tilsier en virkningsgrad på under 30 %.
- Lav virkningsgrad alene gir en merregning på ca 300 millioner kroner for 20 ukers drift
- Reservekraftverkene blir forsvart med at de sannsynligvis ikke skal kjøres. Hvis alternativet er importert kullkraft, ville det likevel vært bedre for miljøet om de hadde vært kjørt

INDUSTRIKRAFT MØRE

Ny produksjon – ønsket men ulønnsom? *Insitamentene som forsvinner*

Statnett er pålagt å bidra til at balansen i kraftsystemet etableres billigst mulig. Det som faktisk skjer viser at det ikke fungerer slik:

- Sparte nettinvesteringer, i dette tilfellet i milliardklassen, kommer ikke kraftutbyggere til gode
- Store overføringstap, som er et insitament før utbygging, reduseres eller forsvinner ved utbygging
- Verdien av økt (tilstrekkelig) forsyningssikkerhet kommer ikke kraftutbygger til gode

Aktuelle tiltak og juridiske rammer

- Situasjonen i Møre og Romsdal
 - Utilfredsstillende forsyningssikkerhet
- 3 alternativer
 - Utbygging av nett
 - Forbruksreduksjon
 - Utbygging av ny kraftproduksjon
- Statnett som systemansvarlig
 - Ot.prp. nr 56 (2000-2001) pkt. 3.6.2.2
 - Skal sikre den momentane balanse
 - Skal velge det/de samfunnsmessig beste alternative(r)
- Tiltak
 - Statnetts planlagte tiltak
 - Midlertidige tiltak - reservekraftverk
 - Permanente tiltak – utbygging av nett
 - Alternative tiltak
 - Midlertidige tiltak - magasindisponeringsavtaler
 - Permanente tiltak – finansiering som utløser ny produksjon

Alternativt midlertidig tiltak

- Avtaler om magasindisponering
 - Modell
 - Modell utarbeidet og simulert av Statkraft og Tafjord
 - Basert på input fra Statnett
 - Funksjon
 - Dokumentert, midlertidig tilfredsstillende forsyningssikkerhet
 - Overflødiggjør reservegasskraftverk på Aukra
 - Finansieres over nettleien
 - Rimeligere og miljømessig bedre enn reservegasskraftverk
- Juridiske rammer
 - *"Notat om rettslige rammer for aktuelle reservekraftløsninger i Møre og Romsdal"* datert 7. mai 2007 og utarbeidet av SIMONSEN Advokatfirma DA
 - Ingen energi-, konkurranse- eller EØS-rettslig hindringer
 - Statnett som systemansvarlig
 - Skal velge det/de samfunnsmessig beste alternative(r), jfr Ot.prp. nr 56 (2000-2001) pkt. 3.6.2.2

Alternativt permanent tiltak

- Frivillig etablering - markedsmekanismen
 - Større vannkraftprosjekter gis ikke konsesjon
 - Vind- og småkraft vil ikke gi tilstrekkelige bidrag
 - Gasskraft m/u rensing – manglende bed.øk. grunnlag
 - Behov, men ingen etablering - form for markedssvikt
- Fordeler ved ny permanent produksjon
 - Bedre forsyningssikkerheten i regionen
 - Bedre energibalanse i landet
 - Reduksjon i omfang av nettutbygging
 - Reduksjon av nettap
 - Reduksjon av import av tilnærmet lik mengde kull- og gasskraft
 - Tilrettelegges for rensing
 - Resultat; både miljømessig og økonomisk bedre løsning enn ensidig utbygging av nett og import

Alternativt permanent tiltak

- Finansieringsbidrag som utløser ny produksjon
 - Over nettleien
 - Kan også finansiere rensing
 - Over statsbudsjettet
- Juridiske rammer
 - *“Notat om Statnett SF og Statens adgang til å yte bidrag til finansiering av ny permanent kraftproduksjon i Møre og Romsdalsregionen”* datert 9. juli 2007
 - Ingen energi-, konkurranse- eller EØS-rettslig hindringer eller ulovlig statsstøtte
 - Særlig om CADA-saken, N475/2003 (OJ C/34/2004 side 8)
 - Tilsvarende forsyningssituasjon i Irland i 2003
 - Støtte gitt direkte til produsenter – notifisert som støtteordning
 - Godkjent av EU-kommisjonen
 - Statnett som systemansvarlig
 - Skal velge det/de samfunnsmessig beste alternative(r), jfr Ot.prp. nr 56 (2000-2001) pkt. 3.6.2.2
 - Anbud

Kortreist kraft!

Hva må til?

- En presisering, eventuelt endring, av dagens regler som sikrer at energiloven fyller sin intensjon om å bidra til en samfunnsmessig rasjonell energiforsyning.
- For situasjonen i M&R, må det umiddelbart iverksettes en prosedyre som sikrer at de beste prosjektene lar seg realisere.